

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 10. De supplenda negligentia Prælatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

cis beneficij fieri possit in manibus collatoris, inferioris Episcopo, ita ut is solus eam admittat, quæritur? Negat ex Innoc. Rota in antiquis *h. t. Decis. 5.* ob rationem antea datam. Verum aliud observat usus, quàm vis non possit destitueræ solus.

8. Non solum per seipsum, sed & per procuratorem, unum vel plures Clericum vel Laicum renuntiare quis potest; valetque renuntiatio, siue dignitatis siue beneficij, per procuratorem facta, etiam si prius revocatus fuerit; ipso tamen & superiori, in cujus manibus facta est, ignorante: nisi per malitiam ipsorum vel aliorum, revocatio fuerit occultata, *Clem. unica eod. & ibid. Glos. in V. Procuratorem.*

9. Denique observanda hic est Regula XVIII. Cancellariæ, quæ statuit, ut in infirmitate resignantes supervivere debeant viginti diebus; alias vacare beneficium per obitum censetur. Quæ Regula cœpit ab Innoc. VIII. & hic quoque usu recepta est teste Zypæo, *De jure Pontif. novo h. t. nu. 3.* Atque obtinet in collationibus dumtaxat Papæ, non autem Ordinariorum: eique ut Papa, ita & Legatus ejus potest derogare, etiam cum præjudicio graduatorum expectantium. Zypæo loco Exstat & alia Regula de publicandis resignationibus: verum quia forma ejus hic non ita strictè servatur, cum sufficiat quod resignatio palam innotescat, nec celeretur, etiam si in templo coram populo, tempore Missæ aut concionis, die festivo non promulgetur, teste Zypæo *d. lo. nu. 2.* ideo de ea hic fufius non agam.

TITULUS DECIMUS.

De supplenda negligentia Prælatorum.

1. Prælati nomen in *h. t.* laud sumitur.
2. Negligentia Prælati qua fit; & pœna illius.
3. Commititur ab Episcopo, non conferente beneficium vacans intra præfixum tempus, & pœna non presentante aliquem.
4. Item ab Episcopo recusante benedicere Abbatem sine causa.

Quia sæpè in prælaturis res negligenter & pertusè aguntur, *can. Antè omnia, dist. 40.* nec solum per cessionem seu renuntiationem dignitas vel beneficium amittitur, verum etiam per nimiam remissionem, *c. Inter corporalia versio sed neque illud sup. de translat. Episc. &* quia quod negligitur seu omittitur, supplendum & instaurandum est: ideo subicitur hic Titulus, in quo tractatur, quo modo negligentia Prælatorum deprehendatur & puniatur.

1. Prælati strictè dicitur, quicumque in Ecclesiasticis habet jurisdictionem contenciosam, Abbas *in c. 2. de judicijs.* Latè verò comprehendit Episcopos, Abbates, Priores, Archipresbiteros, Archidiaconos, & alios, usque ad simplicem Curatum: & ita hic sumitur, quia eujuscumque Prælati negligentia supplenda est, *c. 2. & in h. t.*

2. Est autem negligentia Prælati omissio ejus, quod de jure vel consuetudine ratione sui muneris facere debebat, *can. Negligens 55. 11. & 7. & ibi Glos. can. Cum simus 3. 1x 9. 3. can. 1. & 2. dist. 84.* Ea que varijs modis suppletur & coercetur, pro varietate eorum, quæ negliguntur seu omittuntur, & prout negligentia est major vel minor: sic enim aliquando imponitur excommunicatio duorum mensium, *can. Quidquid 1. quæst. 1.* aliquando pœna depositionis vel privationis dignitatis vel officij, *1. inf. de officio Custodis:* aliquando vero negligentia & remissio per superiorem datur coadjutori idoneus, *c. Grandi h. t. in 6.*

3. Quod si Ordinarius non contulerit beneficium vacans intra sex menses, privatur iure conferendi; & illud devolvitur ad superiorem adeo ut collatio post illud tempus per inferiorem facta sit nulla, *c. 3. 4. & 5. h. t.* nisi de misericordia toleretur, *d. c. 4.* Similiter si patronus intra tempus à jure præfixum, Laicus scilicet intra quatuor menses, Ecclesiasticus vero intra sex, à die notitiæ vacationis beneficij, ad illud non præsentaverit, Clericum amittit jus presentandi pro ea vice, & illud devolvitur ad superiorem, *c. 2. & ibi Abbas h. t.* Vide plene Joan. Honorium in *Summa h. t. n. 4. & seq.*

4. Quod si Episcopus ad quem spectat benedicere Abbates, (quæ benedictione consequuntur, quod possint conferre minores Ordines,

can. Quoniam Distinct 69 c. Cum contingat inf. De etate & qualis. Clement. Attendentes. De religiof. dom. iudic. a Glos in V. benedic. Tertio cum humilitate ac devotione requisitus, subditos Abbates sine causa noluerit benedicere, ex tunc Abbates possunt omnia illa exercere, quæ possent benedici, ac proinde Minores Ordines conferre, & proprios Monachos benedicere; donec ipsi Episcopi suam duritiam recogitent, & Abbates benedicere non recuset, c. 1. b. t.

Nec obstat, quod qui benedictionem non habet, eam dare non possit, *can. Daibertum n. 1. q. 7.* quia hanc potestatem in odium Episcopi, sine causa denegantis benedictionem, accipiunt à jure seu canone: & licet non habeant benedictionem Abbatialem, habent tamen simplicem Monachalem, ut inquit Abbas *ad d. c. 1.*

Quod si verò Prælati Monachis suis, ubi commodè fieri potest, dare Lectorem sacre Scripturæ omiserint, Episcopi, tanquam in hoc Sedis Apostolicæ delegati, eos ad id opportunis remediis cogere possunt. Concil. Triid. Sess. 5. c. 1. §. in monasteriis Videatur idem Concil. de Sess. cap. 2. §. si qua, & rursus Sess. 25. cap. 8. De Regularibus.

TITULUS XI.

De temporibus ordinationum & qualitate ordinandorum.

§. I.

Quid sit Ordo.

1. Ratio nominis.
2. Definitio, Materia, Forma, Effectus.
3. Character quid sit.
4. Minister Ordinis est Episcopus.

IN promotione Prælatorum, sive eligantur sive postulentur, requiritur certus ordo: neque enim in Episcopum eligi potest, nisi qui saltem sit Subdiaconus. Cum verò Ordines certis temporibus & cum serutinio, conferri debeant, atque in his servandis negligentia committi: ideo nunc, de ulla hujus rei ignorantia præterendi possit, postquam de supplenda negli-

gentia Prælatorum in genere actum est, ordinis ratio dicat, ut de temporibus agamus, quibus conferri Ordines ab Episcopis debent.

1. Ordo sumitur dupliciter: Primò, pro potestate quadam ac gradu: & hoc modo dicimus in Ecclesia, sive triumphante sive militante, varios esse ordines ac gradus. Secundò, pro ipsa ordinatione seu ritu æterno, quo hujusmodi potestas seu gradus conferretur, & ita hic Ordinem spectamus; non quidem in ea impropria ac generali significatione, quæ ordinari censetur omnes ij, qui quoquo modo dedicantur divinis obsequijs, etiam si non in ordine ad divinum sacrificium (quæ generali significatione subinde in Concilijs fit mentio sanctimonialium ac viduarum, ab baptisterium ordinatarum, pro instructione scilicet mulierum baptizandarum, & presbyterarum, in *can. penult. & ult. Dist. 32.*) sed in ea, qua significat ordinationem, quæ certo, sacro ac solemniori ritu, ab Episcopo fit & conferretur, atque ad certum ministerium sacrificio divino exhibendum referretur.

2. Unde definiti potest, quod sit Sacramentum, à Christo institutum, quo quibusdam caeremonijs & rebus traditur potestas spiritualis ordinato, consiciendi Eucharistiæ Sacramentum, vel ad ministrandum in ordine ad illud. Navarrus *Manuale cap. 22. n. 17.*

Materia est illud instrumentum, per cuius traditionem confertur ordo: sicut Presbyteratus per calicis cum vino, & patenæ cum pane porrectionem: Diaconatus per libri Evangeliorum dationem: Subdiaconatus per calicis vacui cum patenâ vacuâ superpositâ traditionem: & sic de alijs, per rerum ad ministeria sua pertinentium traditionem.

Forma verò sunt verba, quibus in traditione materiæ utitur Ordinator. Frane. de Victoria *De Sacramento Ordinis nu. 229.* ut sacerdotij v. g. *Accipite potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro vivis & mortuis. In nomine Patris, & Filij & Spiritus sancti, Amen:* & sic de aliorum Ordinum formis, prout in Pontificali Romano latius continetur. Debet autem contractus materiæ simul moraliter fieri, quando verba formæ proferuntur.

Effectus est gratia, ejusque augmentum, ut quis efficiatur minister Ordinis suscepti, & characteri